

[Boligministeren.]

ærede medlems opmærksomhed, at mængden af fuldført byggeri i 1961 er steget med 60 pct. i forhold til 1958 med en jævn stigningstakt også i de foregående år. Dertil kommer, at vi vel nok har den bedste fordeling, det vil sige et normalt forhold mellem påbegyndt, igangværende og fuldført byggeri.

Årsagen til denne stigende produktion, der har været jævnt fordelt på de forskellige kategorier af byggeri, skyldes jo i høj grad tilvæksten af tillærte arbejdere inden for byggesektoren. I forhold til 1958 har den samlede stigning i antallet af beskæftigede arbejdere inden for byggefagene udgjort 25 000, og heraf udgør stigningen for den tillærte arbejdskraft alene 50 pct., en stigning fra 22 000 til 33 000. Denne tilvækst har jo i særlig grad givet sig udtryk i en øget anvendelse af det såkaldte utraditionelle byggeri, måske ikke i så høj grad som det kun ønskes inden for boligbyggeriet, det vil førstelig ændre sig i den nærmeste tid, men der er dog grund til at pege på, at også her kan påvises en gunstig udvikling for boligbyggeriet, der mere og mere præges af præfabrikeret byggeri, og her vil jeg gerne understrege, at spørgsmålet om en rationalisering af byggeprocessen jo ikke alene, som mange gør det til, er et spørgsmål om tegl kontra cement. Montagebyggeriet, det præfabrikerede, har særlig gjort sig gældende inden for industri-, fabriks- og værkstedsbyggeri, altså i høj grad, hvor der er tale om industriens byggeri, forretningsbyggeri, kontor- og hotelbyggeri. Her har man i meget høj grad anvendt netop de byggeformer, som det ærede medlem efterlyser, og det har reduceret antallet af timer pr. produceret enhed. Gennem øget anvendelse af maskiner, moderne teknisk grej og den arbejdskraft, der herved er blevet frigjort, har man i særlig grad kunnet sætte ind i boligbyggeriet, ikke mindst når det drejer sig om murerarbejdskraften, der er frigjort fra de byggeopgaver, jeg nævnte før. Det fremgår også af den kendsgerning, at der i 1961 blev fuldført 31 623 boliger, en stigning på 50 pct. i forhold til det byggeri, der blev fuldført i 1958, eller mere korrekt en stigning på 38 pct. i forhold til det byggeri, der gennemsnitligt blev fuldført i årene fra 1954 til og med 1958, hvor

tallet i gennemsnit udgjorde 22 900 fuldførte boliger pr. år.

Vi må erkende, at byggeaktiviteten er høj. Den er anspændt. Men årsagen er jo i første række, at vi ikke har alt byggeri under regulering. Vi har kun boligbyggeri under regulering i det udvidede hovedstadsområde, i Ålborg-, Århus- og Odenseområderne. Desuden er selv inden for disse regulerede områder enhver form for industri-, fabriks- og værkstedsbyggeri såvel som landbrugsbyggeri, gartneri o. s. v. helt fri for enhver form for regulering fra boligministeriets side.

Nu har jeg kunnet glæde mig over, at mens planer om regulering tidligere har været nogle meget stygge ord, så er det nu begreber, der er ved at komme i kurs. Det er også så temmelig klart kommet til udtryk i de taler, der har været holdt her i dag, og det er ikke mindst præciseret i den betænkning, vi har til behandling.

Men når nu derimod det ærede medlem hr. Aksel Larsen taler om det modsatte af plan og her ironiserede over, at boligministeriet ved en bekendtgørelse af 16. april 1962 havde frigivet boligbyggeriet for herefter i maj måned at begrænse det, så er det et helt bevidst forsøg på at stille problemerne på hovedet. Det ærede medlem har jo i udvalget fået besked om, hvad den bekendtgørelse af 16. april i realiteten betød. Det ærede medlem er bekendt med, at der ved forhandling i det arbejdskraftsudvalg, hvori byggefagene er repræsenteret, er givet tilslutning til at frigive et vist antal boliger for det pågældende kvartal, nemlig april kvartal, og af denne ramme, der på den måde blev fastsat, kunne der i hovedstadsområdet og dets 22 kommuner, i hele Storålborg, Storårhus og Storodense frigives 900 parcelhuse. Det var den første frigivelse af parcelhuse siden december måned i fjor, og af praktiske grunde, det vil sige for at undgå at tilskrive hver eneste af disse 900 bygherrer og navnlig også for at tilgodese de bygherrer, hvis ansøgninger ikke er nået længere end til kommunerne, udstedte vi en generel frigivelse. Det var, hvad der lå i denne bekendtgørelse. Det var det, den drejede sig om, hverken mere eller mindre, og det ved det ærede medlem.

Når det ærede medlem videre taler om begrænsningen af byggeriet og fremhæver de